

uvoz ameriškega govejega mesa. Vlada je v skripcih. Če se ne vda veleposestnikom, ne bo nič s pomnožitvijo mornarice, če se vda, se pa zameri trgovcem in Ameriki.

Srbija se neki pripravlja na vojsko proti Bolgarom. Razkralj Milan, ki je bil v zadnji bolgarsko-srbski vojski tepen, bi se rad maščeval. Toda ali se mu bo vojska sedaj posrečila, je veliko vprašanje. Srbija si pridno naroča topove in puške. Davki rastejo in ljudstvo je skrajno nezadovoljno s kraljevo hišo. Ljudstvo pa, ki ni navdušeno za svoje vladarje, ni pogumno v vojski.

Papež Leon XIII. o Rusiji. Pred kratkim je bil ruski polkovnik Kozlov pri sv. očetu in pripoveduje o tem v «Ruskem Invalidu» nekako tako-le: Sveti oče je govoril o veliki nalogi Rusije, o ugledu in veljavi njenega vladarja, ki se opira na ljubezen naroda ter na trdno vero, ter primerjal to državo z zahodom, kjer vedno bolj cvete liberalizem in socializem. Jaz odkrito ljubim Rusijo, nadaljuje sv. oče, in sem vdan njenemu mlademu vladarju; dve taki sili, kakor Rusija in pa ona, ki izhaja iz Vatikana (palača papeževa,) ste pozvani izvesti skupno jasno nalogo, ki meri na blagor in civilizacijo človeštva. Taka popolna skupnost bi bila moje veselje. Papež je potem govoril o razmerah mej Rusijo in Vatikanom ter se zelo laskavo izrazil o vspehih prijateljstva v zadnjih dneh.

V Franciji so obsodili očete Asumpcioniste na globo in razpustili ta red, ker ni hotel verovati vladi, da je žid Dreyfus nedolžen. Katoliška Francija razpušča katoliške redove radi žida, ki je domovino izdal!

Vojska v Južni Afriki. Bloemfontein, glavno mesto južne burske republike Oranje je že v angleških rokah. Mnogo oranjskih Burov se je udalo Angležem, drugi še vstrajajo v boju ob strani transvalskih Burov. Angleži so proglasili oranjsko republiko za svojo deželo, a tudi transvalski Buri ne drže rok križem. Angleži bodo sedaj začeli prodirati proti Pretoriji, glavnemu mestu republike Transvaal.

Cerkvene zadeve.

Zidanje cerkve sv. Pankracija.

Iz Radla. Milostivi knez in škof Mihael so 4. julija 1896 ob času skofovskega obiskovanja v zapisnik za zidanje cerkve svet. Pankracija zabeležili sledeče besede:

«V svojem nagovoru dne 4. julija sem obljubil podariti za stavbo cerkve sv. Pankracija 25 gl., katere sem pred svojim odhodom tudi izročil velečastitemu gospodu župniku Juriju Žmavcu.

Bog blagoslovi bogato ta siromašni dar; blagoslovi pa tudi hvalevredno podjetje! Benedicti erunt, qui aedificaverint te! (Blagoslovljeni bodo, kateri te bodo pozidali.)»

V Remšniku, 4. julija 1896.

Mihael, knez in škof.

L. 1898 na god sv. Pankracija 12. maja se je blagoslovil ogelni kamen, koje opravilo je bilo izročeno velečastitemu gospodu kanoniku sen. dr. Ivan Križaniču. Po navdušenem nagovoru je ljudstvo, kojega je bilo na tisoče, z veseljem darovalo za zidanje cerkve in še daruje. Torej je milodar mil. kneza in škofa obrodil obilno sadu. Vendar je na 900 metrov visokem hribu delo dragoceno in sprava težavna in napravljala veliko več stroškov kakor v dolini. Obračamo se torej z milo prošnjo na vse znance in blagodušne darovnike za podporo. Stara stavba je bila že podrtija in obnovenje neobhodno potrebno. Komur je znan sv. Pankracij s prekrasnim razgledom na slovensko-nemški meji, bo gotovo mnenja, da dobi hrib tem večjo veljavo, ako bo ondi stala lepa, divna hiša božja. Torej še enkrat opomnimo na

besede mil. kneza in škofa: «Benedicti erunt, qui aedificaverint te!» Spomlad se bliža, delo in stroški se bodo pričeli.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. goricah. (Naša zadržuga). Kmetijska zadržuga za trg Trojico z okolico je potrjena. V nedeljo dne 1. aprila se vrši občni zbor in tako začne zadržuga svoje delovanje. Nasprotniki rovajo proti njej z vsemi silami. Čudno! Od kmeta živijo ter se mastijo, pa so zoper kmeta, ki zahteva zadržugo! Nek star narodni nasprotnik je celo ude zadržuge imenoval s prelepim imenom «osli». Pri sodnji pa so mu povedali, da je velik razloček med oslom in kakim udom kmetijske zadržuge ter mu zapovedali take «osle» drago plačati. Slovenski kmetje! Lahko ste spoznali pri snovanju zadržuge, kdo je vaš prijatelj; tisti gotovo ne, ki je nasprotnik zadržuge. Hrbet mu obrnite! Nad 60 vas je že pri zadržugi, a to je vse premalo. Dokler vas ni združena velika večina, ni mogoče pričakovati dobrega vspeha. Pristopnina znaša le 2 K, udnina pa na leto 12 K, katere lahko plačujete tudi mesečno. Iz nič pa veste, da ni nič. Kdor ničesar ne seje, ničesar ne žanje. Kmetje slovenski! Resno premislite svoje tužno stanje; ne država, ne dežela vam ne pomaga ter noče pomagati, ker ste Slovenci. Edina rešitev vaša je v združenju v zadržugi. Ako vam je količkaj mar vaša podedovana rodna zemlja, vaš dom in vaša družina, stopite skupaj t. j. združite se. Dne 1. aprila pridite na občni zbor, da se še bolj prepričate o pomenu, namenu in potrebi zadržuge. Pridite v obilnem številu in ravno tako pristopite v obilnem številu k zadržugi. Podajmo se vsi srčno na tako resno delo za svoj obstanek in obrnimo hrbet onim pijavkam, ki hrepenijo le po našem denarju, nas pa ne marajo. Predragi slovenski kmet! S trdnim zaupanjem v Boga le srčno na delo, vspeh je zagotovljen.

Gederovci na Ogrskem. Dragi bralci «Slovenskega Gospodarja» in prijatelji Slovenci! Ako vam je kaj mar za nas uboge ogerske Slovence, prosim Vas ljubi bratje na Štajarskem, Koroškem in Kranjskem in povsod koder vas kaj je, da nam pošljete kaj slovenskih knjig. Nekateri so nam že poslali, Bog jim povrni njihovo ljubezen do nas zavrnjenih Slovencev!

Morebiti me boste vprašali, zakaj? Vam povem malo dogodbo. Pred nekaterimi dnevi smo mi fantje iz fare Tišine vse knjige in časopise, kar smo jih imeli in katere smo dobili od prijateljev, pobrali in poslali doli na mejo ogerskih Slovencev. Kaj pa je bilo? Za teden dni so nam poslali lep pozdrav z glasom, da pridejo še po več knjig, da tako radi berejo, da imajo veliko veselje s knjigami; nas pa to še bolj veseli, saj razvidimo iz tega, da ne bo med nami tako hitro izginila vera in materinski jezik.

Vi veste, ljubi bratje, kjerkoli vas kaj je, kako dolgo smo spali, a zdaj več ne, akoravno nam govorijo, da hočemo mi nekateri svet obrniti na Ogrskem, posebno naši poštni uradniki nam to pravijo, ker slovenske napise pišemo na pisma in tako na dalje. Videlo se bode kmalu, da bode to vse koristilo; očetje in matere že tudi govorijo, da se bodo morali otroci v šolah do 3 leta učiti slovenskega jezika. Vidi se še več podobnega, a zdaj ne bom več razlagal, ampak prosim vas vse vkup, da pomagate nam fantom, ki hočemo delati, da ne ovane vera in materini jezik po naših krajih v Panoniji, kjer je bil nekdanj začetek in sredina Slovenije. — Prosim ljube bralce in prijatelje, da nam brž kaj pošljejo. Knjige potrebujemo, kajti po dosti krajih še ne poznajo teh knjig. Pa še nekaj: Kako pridni so pač naši luterani pri branji! «Slov. Gospod.» radi berejo in tudi Mohorjeve knjige, pa takole rečejo: «Oh!

kako so pač srečni katoličani, da za tako mal denar dobivajo toliko knjig». Posebno jim je pa ljub «Slov. Gosp.» in si hodijo k nam po njega, kakor hitro priroma na Ogrsko. Sami si ne moremo pomagati, zato pa prosimo pomoči od vas! Po malem si bomo že tudi braina društva osnovali. Vojska je zdaj velika z nami Slovenci; Ogrji so najbolj jezni na Mohorjevo družbo, ker dobro vedo, da kdor je pri družbi, ne bo nikdar magyar-ember. Zato bode Mohorjeva družba v kratkem tudi pri nas še bolj razširjena. Ako bode Bog z nami, kdo nam kaj more? Iskren pozdrav, ljubi bratje! Naslov, če nam hoče kdo kaj poslati: «Edsidd Matjas, fant v Gederovcih (Köhida) P. Frankosz. Ungarn, Eisenburger Comitad.

Iz Ptuja (Račun) o dohodkih in stroških za fresco sliko Slomškega in Komenškega na pročelju šolskega poslopja Ptujске okolice. — Stroški: slika Slomškega 100 K, slika Komenskega 100 K, naprava dveh napisov 20 K, postavljanje in podiranje odrov 20 K. Skupaj 240 K. — Darovali so: slavno hranilno in posojilno društvo v Ptuju 40 K, Neimenovan v Ptuju 20 K, gsp. dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuju 10 K, č. g. o. Alf, Svet, v Ptuju 10 K, g. M. Brenčič, v Žabjeku 10 K, preč. g. J. Fleck, v Ptuju 6 K, g. dr. Fr. Jurtela, v Ptuju 6 K, g. dr. A. Brumen, v Ptuju 6 K, g. Jožef Zelenik, posestnik pri Sv. Urbanu 6 K, č. g. o. Karol Belšak 5 K, g. Anton Jurza, v Ptuju 5 K, č. g. o. Lenart Vaupotič, v Ptuju 4 K, g. Simon Oschgan, v Ptuju 4 K, Neimenovan v Ptuju 4 K, č. g. Fran Moravec, v Ptuju, 4 K, č. g. Jakob Menhart, v Ptuju 4 K, g. Schuler J., v Ptuju 4 K, g. dr. Bela Stuhec, v Ptuju 3 K, gsp. Hinko Družovič, učitelj v Ptujski okolici 3 K, gca. A. Mahnič, učiteljica 3 K, gca. Marija Trstenjak 3 K, g. Rudolf Havelka, v Ptuju 3 K, g. A. Kukovič, na Polenšaku 2 K 80 v, g. Lilek, v Serajevu 2 K, g. Blaž Zafošnik 2 K, g. V. Kaukler, 2 K, g. Kosi Jožef 2 K, g. A. Brenčič, gostilničar 2 K, g. Petersič, trgovec v Ptuju 2 K, č. g. † A. Bratuša 2 K, g. Mahorič F. 2 K, gg. Pinterič A., Klanjšček, Lončarec, Muršec, Petkovič, Postružnik po 1 K, g. Ivan Kaukler, nadučitelj v Ptujski okolici 51 K 20 v.

Ker se je po Ptuju in okolici z zlobnim namenom raznašala kriva govorica, češ, da so se pokrili stroški za slike iz krajošolskega zaklada Ptujске okolice, zato sem objavil ta račun. Blagim dobrotnikom izrekam prisrčno zahvalo z gorko željo, da bi se le posrečilo sodnji izslediti hudobneža, ki je obe sliki po noči od 2—3. septembra pret. l. pomazal in žal uničil z oljnato barvo. Ivan Kaukler, nadučitelj.

Sv. Bolfenk pri Središču. Na štajarsko-medjimurski meji stoji na prijaznem hribočku, poraščenim z vinsko trto, cerkvice Sv. Bolfenka pri Središču. Kraj s tem imenom je slovel zaradi svojega izbornega ljutomeržana in lepe lege daleč okrog.

Kakor povsod hirati so jeli vinogradi vsled trtne uši, katere so pokončale vse naše nade za prihodnost. V narodnostnem oziru so prišle tudi take uši nad naše narodnjake. Odkar smo izgubili iz svoje srede moža, kateri nas je dregal iz naše zaspanosti, pričelo se je zopet dremati. Kako rada naša bolfenska inteligenca trobi v tevtonske gozde, naj povemo jeden priličen dogodek.

Lansko leto je prišel k nam naš rojak po stanu učitelj, in tukaj ga je neki gospod vabil k sebi, kateri tudi tukaj stanuje, v dražestni germansčini. Toda vsa čast našemu rojaku. Sprevidel je, da ima z nemškutarjem opraviti, odklonil je povabilo ter ni hotel iti z njim. Tukaj na meji dobro vidimo mi obmejni Slovenci, kako stiskajo Madjari našim bratom Medjimurcem vratove. Bog ve, ali vedo naši medjimurski bratje, da se tudi nad nami vihti nemškutarski bič? Zato si srčno želimo mi bolfenski Slovenci, da naj pride kdokoli od kakekoli strani, da nas začne zopet prebujati iz naše zaspanosti ter naj iz nas